

Ebeveynler Çocuklarını Sanal Ortamda Ne Kadar Koruyabilir?

<https://www.ntv.com.tr/egitim/ebeveynler-cocuklarini-sanal-ortamda-ne-kadar-koruyabilir,L4ZjepLMZkSd63VndgxYqQ>

TÜİK araştırmasına göre Türkiye'de çocukların yüzde 82,7'si internet kullanıyor. Araştırmalar 2 yaşına kadar çocukların kesinlikle ekrana maruz kalmamasını, 5 yaş üzerini de günde 2 saatle sınırlıyor. Peki ebeveynler çocuklarını sanal ortamda ne kadar koruyabilir?

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), "2021 yılı Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması", yayınlandı. Araştırmaya göre, internet kullanımı, 6-15 yaş grubundaki çocuklar için 2013'te yüzde 50,8 iken 2021'de yüzde 82,7 oldu.

Düzenli internet kullanan erkek çocukların oranının 2013'te yüzde 92,8 iken 2021'de yüzde 98,9'a, kız çocukların oranının ise yüzde 90,7'den yüzde 98,4'e çıktığı görüldü. Konuyla ilgili değerlendirmelerde bulunan Bilfen ilköğretim Kurumları Bilişim Teknolojileri Bölüm Başkanı Celale Esra Algan şunları ifade etti: "Hepimizin günlük yaşamının yeni bir düzenle yeniden yapılandığı pandemi sürecinde iş yapış şekillerimiz, öğrenme, sosyalleşme, eğlence anlayışımız tamamen dijitalle taşındı. Bu dönem aynı zamanda tüm kurumların ve bireylerin de geçirdiği bir hızlı dijital dönüşüm süreci oldu. Bu sürece en hızlı adapte olan ise çocuklarımızdı. Yüz yüze eğitimin ekranlara taşındığı pandemi döneminde çocuklarımızın internet kullanımının artması ve çevrim içi derse katılma yüzdesinin en fazla olması beklediğimiz bir oran. Sosyal medya ve oyun oynama yüzlerinde de artış görüyoruz. Bu oranları değerlendirmek için yüzdelerin arkasındaki kullanım amaçlarının neler olduğunu görmek gerek.

Eğitimde doğru ve anlamlı teknoloji kullanımından bahsedebilmek için teknolojinin amaç için değil öğrenmeyi destekleyecek şekilde bir araç olarak kullanmak ve pedagojiyi aktif bir öğrenme ortamında yapılandırmak gerekir. Doğru yapılandırılan teknoloji entegrasyonu öğrenenin kendini teknoloji kullanarak ifade etmesini ve öğrenme kanıtları sunmasına olanak sağlar. Eğitimin tamamen çevrim içi platforma taşındığı bu dönemde öğrencinin aktif bir öğrenen olarak derse katılması, teknoloji ile üretmesi ve sorgulaması sağlandı mı? Yoksa öğrenci sadece TV izler gibi öğretmeni dinleyen bir konumda mıydı? Bizler bilişim teknolojileri bölümü olarak bu dönemde “99 Adet Teknoloji İle Evde Kal” etkinlikleri hazırladık. Teknoloji ile geçirdikleri zamanı günlük yaşam ihtiyaçlarına ve problemlerine disiplinler arası bir yaklaşımla nasıl üreterek geçirebilirler öneriler sunduk, derslerimiz bu şekilde yapılandırıldı.

Araştırmaların 2 yaşına kadar çocukların kesinlikle ekrana maruz kalmamasını, 5 yaş üzerini de günde 2 saatle sınırlı tutulması gerektiğini söyleyen Algan, Bu sınırlanan zaman çocuklarımızın ekran başında pasif olduğu yani üretmeden, öğrenmeden geçirdikleri zamanı kapsar. Ama yabancı dil dersinde tabletini kullanarak sağlıklı beslenme alışkanlıkları üzerinde yaptığı bir röportaj, bu kaydı yorumlarını da eklediği bir kısa filme dönüştürmesi, Türkçe dersinde okuduğu bir kitabın kapağının 3b tasarımını bilgisayarda yapması, evin içinde ne kadar adım attığını sayan bir kod yazmak, Youtube’u Korece öğrenmek için, Steam projesinde Minecraft ‘ı DNA’yı modellemek için, sosyal medyayı yapay zekâdaki son gelişmeleri takip etmek için kullanmayı bu zamanın içinde sayamazsınız. Çünkü bugün yaratıcılıktan, üretmekten, inovasyonda, gelecekte bahsediyorsak teknoloji olmadan hiçbirini yapamazsınız" diyerek sözlerine devam etti.

EN TEHLİKELİ SİBER ZORBALIĞA MARUZ KALINAN ORTAM: OYUNLAR

Hibrit eğitim, hibrit iş yapış şekillerimiz bundan sonra hep hayatımızda olacaktır. O nedenle sorgulamamız gereken oranlar değil bu oranların arkasındaki teknolojiyi kullanma amaçları, uygulanan pedagojidir.

Çocuklarımızın oyun oynama yüzdelerinin arttığını görüyoruz. Oyunlar bugün onların sosyalleşme alanlarıdır aynı zamanda ekranda pasif geçirdikleri bir zaman dilimidir. Ancak 13 yaş ve üzeri çocuklar bir sosyal medya hesabı, e-posta adresine yasal olarak sahip

olabiliyorlar. Bu bağlamda oranların artışı sorgulanmalıdır. Oyunlar en tehlikeli siber zorbalığa maruz kalınan yabancı pek çok kişiyle sohbet ettikleri dijital alanlar. Hangi oyunları oynuyorlar içeriğini, yaşlarına göre uygunluğunu, buralarda kurdukları ilişkilerden haberdar mısınız?

Çocuğumuzun kitaplığında hangi kitaplar var biliyorsunuz, odasında hangi çekmecesinde hangi eşyalar var biliyorsunuz, yüz yüze görüştüğü arkadaşlarını biliyorsunuz, tanımadığınızı arkadaşının evine göndermiyorsunuz. Ama internette çok fazla vakit geçirdiğini söylüyorsunuz telefonunda hangi uygulamalar var biliyor musunuz? Hangi sanal topluluklarda tanıdığı tanımadığı hangi arkadaşları var biliyor musunuz? Eğer bilmiyorsanız sokağın ortasında kimliksiz çocuğunuzu yapayalnız bırakıyorsunuz demek ki! Bunun için ebeveynlerimiz mobil işletim sistemlerin özel uygulama ve ayarlarını kullanarak çocuklarımız ekran süresini, hangi saatlerde, ne kadar süre hangi uygulamaları kullanabilirler, oyunları oynayabilirler, uygulamayı satın almadan kendilerine bildirim gelmesini de sağlayarak takip edebilirler.

İNTERNET İLE GEÇİRİLEN PASİF ZAMANIN YERİNE NE KOYABİLİYORSUNUZ?

Çocuğunuzu yukarıda saydığım teknoloji ile öğrenme ve üretme etkinliklerine yönlendirebilirsiniz, ekransız zamanlarda ailecek teknoloji olmadan geçireceğiniz zamanlar yaratabilirsiniz. Dışarıda arkadaşlarıyla geçireceği, sizinle geçireceği spor, sanat, yürüyüş, bisiklet, piknik, evde kutu oyunu, yemek pişirme gibi farklı etkinliklere yönlendirebilirsiniz. Çocuğunuzun teknoloji kullanımı her zaman fiziksel etkinlikleri de dengeleyecek şekilde olmalı ama teknolojiyi kullanmadığı zamanlarda yerine bir şey koyabilmeli. Bu noktada da ebeveynlerimize rol model olmaları için büyük bir iş düşüyor. Biz yetişkinler de çocuklarımızın karşısında sohbet kanallarında, sosyal medyada, bilgisayarda geçirdiğimiz vakitleri unutarak onlara zaman ayırmadan internette onları tek başına bırakarak sonra çok vakit geçirdikleri üzerinde şikâyet etmemeliyiz.

İnsan, bilgi, yaşam dünyasının da teknolojiyle birlikte geçirdiği bu dönüşümde önce biz teknolojiyi dengeli bir şekilde, teknolojinin tahakkümü altında kalmadan onun bizi değil bizim onu yönettiğimiz bir ortamda araç olarak kullanarak onlara rol model olmalıyız. Onların doğduğu ve büyüdüğü bu dijital dünya bizim için dönüşüm onlar için değil. Bu gerçekliği anlayarak yasaklamadan rol model olarak onların doğduğu bu sanal gerçekliği anlamalı ve dengeli bir şekilde yönetmeleri için ellerinden tutmalıyız.”